

Статистичний аналіз доходів населення України

УДК

Бочарнікова Д.

студентка 4 курсу групи 6.06.051.100.19.1

факультету міжнародної економіки і підприємництва

ОП «Бізнес-статистика і аналітика»

Анотація: У статті розглянуто основні особливості доходів населення України. Особлива увага надана порівняльному аналізу за 2019 та 2021 роки. Метою роботи аналіз доходів населення, вплив доходів на населення. В процесі було розглянуто наступні підтеми: актуальність доходів, види доходів та їх різниця та за рахунок чого вони формуються.

Ключові слова: доходи, населення, соціально-економічні показники, статистичні методи, динамічний аналіз, описова статистика.

Одним з найважливіших соціально-економічних показників є диференціація доходів населення, яка характеризує міру нерівномірності розподілу матеріальних і духовних благ між членами суспільства. Як відомо велика різниця у доходах впливає в першу чергу на соціальне життя, розбиває людей за класами і статусами. В першу чергу необхідно здійснити комплексний аналіз диференціації доходів населення це робиться для того, щоб пригальмувати негативні тенденції. З різноманітних проаналізованих джерел, можна визначити деяку кількість причин, які пояснюють нерівність доходів. До них відносяться різні інтелектуальні і фізичні здібності, різні рівні освіти та кваліфікації, професіональні навички та здатність до ризиків, монополізм на ринку товарів та послуг. Саме поняття «дохід» є неймовірно розповсюдженим і дуже широко застосовується у теорії та на практиці ведення бізнесу. При різних періодах розвитку економічної думки «дохід» був об'єктом на якому

ґрунтувалось вивчення мікро- та макрорівнів та розглядалось представниками різних наукових шкіл. Сучасне розуміння доходу доволі сильно змінилось, але не зважаючи на це до сих пір не набуло стійкого значення, оскільки в економічній літературі та іншій літературі відсутнє єдине тлумачення цього визначення. Найпоширенішим є визначення доходу, наведене в українській Економічній енциклопедії. А саме, що дохід - це грошові та інші цінності, одержані в результаті певної діяльності; результат виробничо-господарської діяльності, отриманий як різниця між вартістю реалізованої продукції й послуг та витратами.

Доходи формуються за рахунок оплати, виплати соціальних фондів (регіональних, місцевих, а також фондів споживання підприємств і організацій), підприємницьких доходів, доходів від особистого підсобного господарства та індивідуальної трудової діяльності, доходів від інших джерел. Види доходів подано на рис. 1

Рис.1. Види доходів населення

Залежно від форми отримання розрізняють грошові та натуральні доходи. Формування грошових доходів здійснюється за рахунок оплати

праці працівників, виплати із соціальних фондів, підприємницьких доходів, доходів від власності, доходів від особистого підсобного господарства та індивідуальної трудової діяльності, інших доходів (аліментів, гонорарів, благодійної допомоги тощо). Грошові доходи поділяються на загальні й чисті.

Загальні доходи містять усі надходження і розраховуються до сплати податків та обов'язкових платежів.

Чисті доходи населення — результат перерозподільних процесів. Це ті доходи, що залишаються після здійснення зазначених платежів.

Далі хотілось би звернути вашу увагу на конкретні показники доходів населення по регіонах України за 2019 та 2021 роки. Данні наведені в Таблиці 1.

Таблиця 1

Доходи населення України по регіонах за 2019 та 2021 роки

Регіони	Доходи населення, млн. грн.	
	2019	2021
Вінницька	129061	158336
Волинська	72185	89280
Дніпропетровська	360385	434791
Донецька	199322	237727
Житомирська	97301	117444
Закарпатська	78182	96551
Запорізька	169384	202504
Івано-Франківська	98587	122057
Київська	173511	227470
Кіровоградська	71713	87450
Луганська	66287	82239
Львівська	216876	279095
Миколаївська	92529	115244
Одеська	225458	280203
Полтавська	129647	162018
Рівненська	82555	102157
Сумська	89702	112196
Тернопільська	68282	88165
Харківська	245934	313394
Херсонська	76449	95530
Хмельницька	97560	121848
Черкаська	92887	117922
Чернівецька	58028	72792
Чернігівська	76808	96273
м.Київ	675427	885925

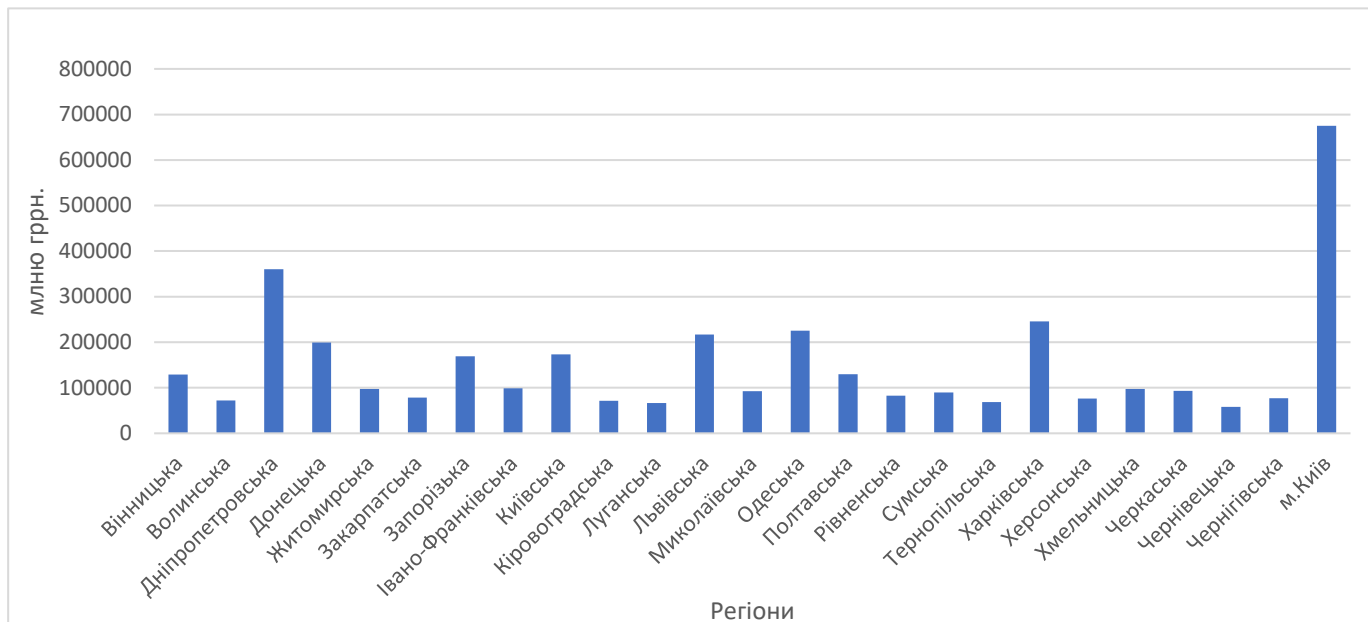

Рис. 2 Доходи населення по регіонах України за 2019 рік

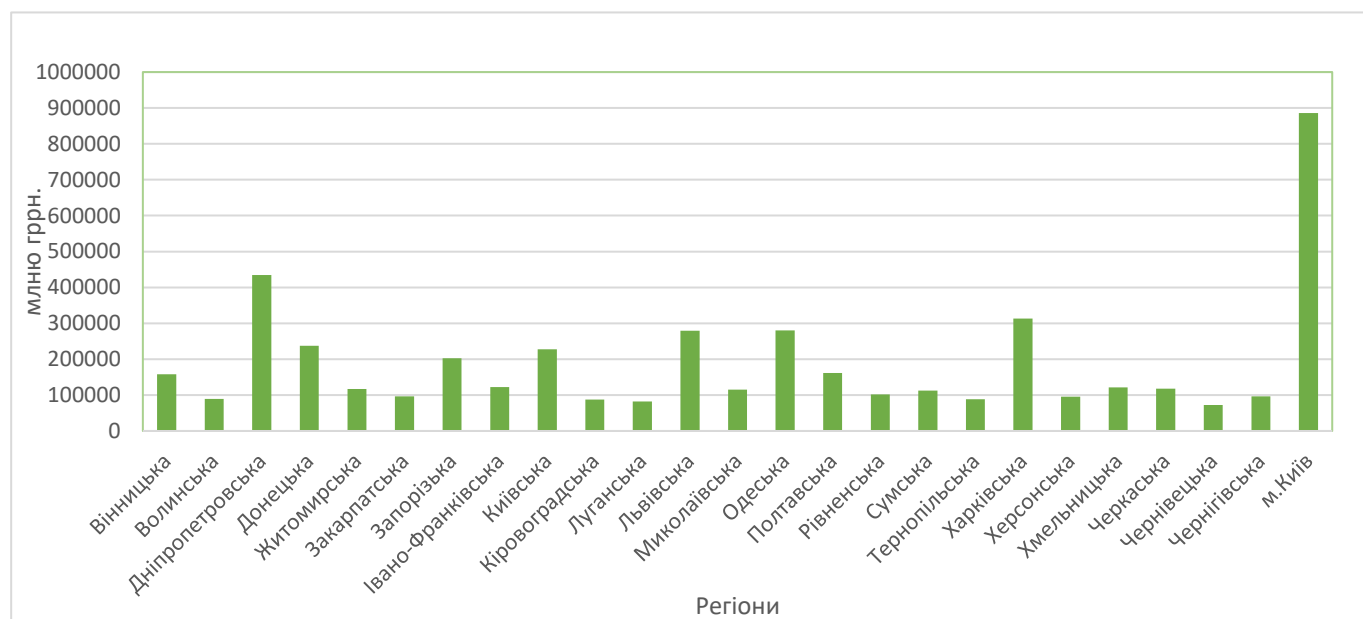

Рис. 3 Доходи населення по регіонах України за 2021 рік

За допомогою цих діаграм ми можемо провести порівняльний аналіз. По-перше хотілось би назначити, що загалом в порівнянні показника доходу 2019 року з 2021, можна зазначити, що за всіма регіонами прослідковується зростання. Також я вважаю, що не слід залишати поза

увагою той фактор, що майже всі регіони зрости в 2021 році на однаковий відсоток в порівнянні з 2019 роком, а саме на 22-25%. Але є регіони, які мають менший приріст. До них відносяться Дніпропетровська, Запорізька, Донецька, Житомирська області, їх приріст коливається від 19 до 21%. А Київська, Львівська, Тернопільська, Харківська області та безпосередньо місто Київ навпаки мають приріст трохи більший від 27 до 32%. Що говорить проте, що ці області краще впорались з ситуацією з коронавірусом. Бо як відомо в 2019 році почалась ця епідемія, що сильно вплинула на ситуацію в світі та безпосередньо в країні. Тому ми можемо спостерігати приріст доходів населення в 2021 році, бо тоді спалахи епідемії майже скінчились, а ще тому що, населення навчилось отримувати дохід без постійного контакту з іншими.

Наступним кроком в аналізі даних по доходах населення, хотілось би використати описову статистику, яка представлена в Таблиці 2

Таблиця 2

Описова статистика доходів населення по регіонах України за 2019 та 2021 роки

	2019	2021
Среднее	149762,4	187944,44
Стандартная ошибка	26365,71651	34228,53244
Медиана	97301	117922
Мода	#Н/Д	#Н/Д
Стандартное отклонение	131828,5826	171142,6622
Дисперсия выборки	17378775182	29289810833
Эксцесс	10,56140821	11,71247607
Асимметричность	2,986017211	3,144383932
Интервал	617399	813133
Минимум	58028	72792
Максимум	675427	885925
Сумма	3744060	4698611
Счет	25	25
Наибольший(1)	675427	885925
Наименьший(1)	58028	72792
Уровень надежности(95,0%)	54416,16439	70644,21888

Як ми можемо спостерігати описова статистика підвела всі данні, які в нас вже були та згрупувала їх та розрахувала деякі статистичні

показники, як стандартну помилку, медіану, асиметричність, дисперсію та інше.

Тож підведемо підсумки, доходи населення – тема, яка змушує сумніватись в своїй актуальності, бо має дуже тісний зв'язок з соціальним життям населення. Також в статті було приділено достатньо уваги проміжку часу за який було проведено аналіз. Саме приріст доходу в 2021 році дає поняття про те, як добре країна та окремі регіони впорались з кризисом в 2019 році, який трапився в наслідок сильного вірусу. Через який країни потрібно було в дуже короткий час змінювати роботу багатьох систем. Що ж ми можемо зробити висновок, що Україна впоралась з цією проблемою доволі добре, як вказують на це данні.

Література:

Бесчастна Д.О., Овчаренко К.С., Ткаченко І.О. Статистична оцінка диференціації населення України за рівнем його доходів у сучасних умовах / [Д.О. Бесчастна, К.С. Овчаренко, І.О. Ткаченко] // Економіка і фінанси. – 2014. – № 5. – С. 15–21.

Економічна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua>

Ватаманюк З., Панчишин С., Ватаманюк О., Кузик О. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка : [навч. посіб.] / [З. Ватаманюк, С. Панчишин, О. Ватаманюк, О. Кузик] ; за ред. З.Г. Ватаманюка та О.З. Ватаманюка. – Львів : ІнтелектЗахід, 2008. – 540 с.

Офіційний сайт Державної служби статистики України. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Автор статті
Науковий керівник, доц.
Зав. кафедри статистики
і економічного прогнозування, проф.

Кравцова А.
Аксьонова І. В.
Раєвнєва О. В.